

8SH-32
N 23

LLIKO
NANO

SI
NDODH
NGANJE
-HERE

Novelë e tregjime

8SH-32
423

LLIKO
NANO

SI NDODH
NGANJËHERË

Novelë e tregime

SHTËPIA BOTUESE
«NAIM FRASHËRI»

PËRBALLË VETES

Mësues Viktor Bregu kishte rreth dy orë që po priste makinë për në Korçë, pranë urës së lumit Vjosa, që lidh qytetin e Përmetit me rrugën ndërqytetëse. Ishte i mërzitur e i fyer njëkohësisht. Nga drejtoria e Institutit Bujqësor në Korçë i kishte ardhur një letër urgjente, që e kërkonte të ndodhej me ngut atje, pasi i biri nuk ishte sjellë mirë. Nga Gjirokastra deri në Përmet kishte ardhur me autobusin e linjës, kurse që këtej i kishin thënë se mund të shkonte shumë lehtë me skodat e druve. Ai mund të vinte edhe të nesërmen, ose të pasnesërmen, kur të gjente biletë, por, sa hapi letrën, u mpi nga shqetësimi dhe u nis. Kaluan dy makina të ngarkuara me dru, po vendet përpara qenë të zëna, kështu që atij iu desh të priste. Makina e tretë erdhi pas dy orësh, po nuk qe e druve. Ajo qe një makinë e madhe frigorifer, me tar-

gën e Tiranës, nga ato që zakonisht përdoren për transport jashtë vendit. Viktor Bregu ngriti dorën pa shumë shpresë. Në fillim makina i kaloi para me vrull, po, pasi kishte bërë disa metra, shoferi nxori kokën nga kabina, e pa dhe frenoi në vend. Viktor Bregu priti disa sekonda, pastaj u nis me hapa të shpejtë. Shoferi, ende i ri në moshë, i veshur me një xhakavento të zezë meshini, i bëri shenjë të hipte.

— Falemnderit, or byrazer, se kam dy orë që po pres aty, — tha i lehtësuar mësuesi.

— Ku do të shkoni? — pyeti shoferi pa e kthyer kokën.

— Në Korçë.

— Atje shkoj dhe unë.

Viktor Bregu psherëtiu thellë.

S'ka rënë fare, mendoi shoferi duke e parë me bisht të syrit. Duket si 30-vjeçar, megjithëse s'duhet të jetë më pak se 50 vjeç.

— Kam një hall në Korçë, — tha mësuesi.

— Ashtu? — Shoferi përsëri nuk e ktheu kokën. Viktor Bregu e pa dhe vuri re se fytyra simpatike e djaloshit, me ballin e mbushur me krela të zeza flokësh, ishte e lodhur, indiferente dhe e menduar. Çudi, mendoi shoferi. Tani duket tjetër njeri, kurse atëherë ishte i ftohtë, kategorik dhe i frikshëm. S'guxonte kush t'i kundërshtonte, kurse unë bëra më shumë se kaq. M'u shkrep të shitja edhe ca trimëri me të... Qeshi me vete pa e çuar mendimin deri në fund.

— Nga të kemi? — pyeti mësuesi.

— Jam nga Tirana, — tha shoferi duke e parë fytyrën e tjetrit me kureshtje.

— S'dukesh si tiranas.

— Prindërit i kam nga Jugu, — tha shoferi ftohtë, me bezdinë e njeriut që s'do ta zgjatë muhabetin. Viktor Bregu u fye nga sjellja e tij. Kaluan rreth gjysmë ore pa folur. Rruga që e vështirë, me kthesa të forta e të shpeshta, e paasfaltuar ende. Kështu do të që deri në Leskovik.

... Atëherë ai që nëndrejtor i shkollës dhe iu vu pas zënkës sa s'i la kusur. E mbanin si mësuesin më të përgatitur. Dhe që në të vërtetë. Po sidoqoftë, sidoqoftë me mua duhej të arsyetonte më thellë. Po nejse. Vetëm çudi si s'kam fije dëshpërimi për të. Jo, zemërim s'kam, po diçka si peng, si ndrydhje, për një padrejtësi që i është bërë një tjetri vite e vite më parë, kjo më shqetëson disi. Dreqi i marrtë të tëra, tha pastaj dhe e pa tjetrin me pamjen e njeriut që kërkon ndjesë.

Mësuesi nuk e vuri re dhe shoferi e korrigjoi pamjen e fytyrës si diçka për të cilën në fund të fundit s'kishte ndonjë detyrim.

U futën në një fshat kufitar. Pranë rrugës që një bufe-restorant.

— Sikur të pinim ndonjë kafe, — tha mësuesi.

— Si të doni.

Shoferi mënjanoi makinën, ndaloi dhe zbriti i pari. Priti në heshtje sa zbriti dhe udhëtari, mbylli dyert dhe u nis drejt restorantit. E shoqëroi mësuesin pranë një tavoline, e ftoi të ulej me një lëvizje të lehtë të dorës dhe porositi

kafet. Erdhën edhe kafet, i pinë në heshtje dhe u ngritën. Shoferi u drejtua nga banaku, ndali me një zgjatje të krahut mësuesin, që donte të paguante, doli, shkoi te makina dhe u fut brenda. Pas pak u nisën.

— Dukesh shumë i mërzhitur, — vërejti mësuesi.

— Jo, pse?

— Atëherë e ke zakon të mos bisedosh me pasagjerët.

Tjetri nënqeshi lehtë.

— Varet, — tha.

I çuditshëm, mendoj mësuesi. Ndoshta është nga ata lloj tipash që nuk duan të krijojnë intimitet me udhëtarët, në mënyrë që ta kenë të lehtë në fund t'u marrin të hollat. Ku i dihet.

— Ç'hall ke në Korçë? — pyeti befas shoferi.

— Kam djalin në Institutin Bujqësor, — tha mësuesi. — Nuk di se ç'dreqin ka bërë dhe më kërkojnë me ngut.

— Hall paskeni, — tha shoferi, — mos jua përjashtojnë.

— Si ta përjashtojnë?

— Po ja, i teket ndonjë pedagogu, ngul këmbë dhe fishek nga shkolla.

Mësuesi qeshi.

— Nuk bëhen gjërat ashtu, — tha.

— Pse? — pyetja u bë me nervozizëm.

— Tani varet ç'ka bërë, — tha mësuesi, — po, teksa më kërkojnë, nuk do ta përjashtojnë. Pastaj, unë i kam aq njerëz, sa të mos e lë të ma hedhin djalin në rrugë.

Shoferi ktheu disa herë kokën drejt tij i pakënaqur.

— E pse thoni në rrugë? Po ta përjashtojnë, ai, ta zëmë, bën një kurs për shofer, merr patentën, gjen një makinë si kjo imja dhe bëhet njeri i nderuar, apo jo?

Mësuesi u ndodh ngushtë. Qeshi dhe i ra lehtë në shpatull djalit të ri, që kthente herë pas here kokën për të marrë përgjigje.

— Mbase nuk u shpreha mirë, — tha Viktor Bregu, — po ja që unë dua që djali ta mbarojë Institutin. Këtë desha të thosha.

Rruga ishte e përpjetë dhe makina ecte ngadalë. Anës tyre lëvizte një gjelbërim i dendur me pisha. Shoferi shikonte përpara i menduar.

— Po të ngulë këmbë ndonjë pedagog, edhe e përjashtojnë, mjafton që të ketë bërë diçka që lë shteg për një gjë të tillë.

— Jo, — tha Viktor Bregu, — unë jam mësues dhe e di mirë se një pedagog nuk e lë kush të bëjë si të dojë. Shkolla s'është pronë personale e mësuesve. Kupton?

Djaloshi e pa me vëmendje. Tani kishte pamjen e një njeriu kokëfortë.

— Nuk kuptoj, — tha.

— Po këtu s'ka ndonjë filozofi të madhe, — sqaroi mësuesi. — Te ne s'të lë kush të kënaqësh kapriçiot e tua në kurriz...

— Shikoni, — e ndërpreu shoferi me një revoltë që tjetrin e habiti. — Unë s'e kam fjalën për kapriçiot. Unë e kam fjalën për njeriun, si t'ju them, për atë masë të ndërgjegjes së tij që s'mund të kontrollohet dot nga të tjerët.

Mësuesi ngriti supet.

— Nuk po sqaronem dot, ë? — tha shoferi i druajtur. — Po ja, sikur ta nisja nga vetja ime. Unë jam snoter. Kjo makinë është e shtetit, dinet, po shteti ama ma ka besuar mua, dhe, ne njeфарë mënyre, unë bëj ç'dua me të.

— Jo, o...

— Pritni, s'kam mbaruar akoma. Pra makina është imja. Kush do të më pengojë mua këtë çast që ta ndaloj makinën dhe t'ju nxjerr ju përjashta!

— Këtë nuk duhet ta bëni, — tha mësuesi duke qeshur.

— Po ja që unë dua ta bëj se!

— E po nuk e bëni dot, sepse, në fund të fundit, s'keni arsye.

— Kurse mua, ta zëmë, më është mbushur mendja se kam edhe arsyen, edhe mundësinë për ta bërë.

— Ja që s'e bëni dot.

— E bëj, — tha shoferi, i vendosur.

Makina e uli shpejtësinë e pas pak ndali. Shoferi hoqi duart nga timoni, u drejtua i tëri nga Viktor Bregu, pastaj u zgjat dhe hapi derën e krahut të udhëtarit.

— Zbritni! — urdhëroi.

Mësuesi e shikonte dhe buzëqeshte.

— Zbritni, po ju them. Kjo makinë është imja dhe unë ju nxjerr jashtë. — Ai ishte i vrenjtur në fytyrë.

— Lërimi shakatë, — tha mësuesi.

— Nuk bëj shaka, — tha shoferi. — Zbritni nga makina!

— Ju e keni seriozisht?

— Po.

— S'është e mundur ta keni seriozisht, — tha mësuesi, — ne po bënim muhabet

Viktor Bregu ishte bërë flakë i kuq në fytyrë. Po i vinte shumë rëndë që një diskutim i zakonshëm përfundoi në mënyrë kaq banale.

— Dilni jashtë, — tha shoferi përsëri me një këmbëngulje të çuditshme. — Unë do t'ju tregoj se deri ku shkojnë të drejtat e mia.

— E po unë nuk dal, — mësuesi buzëqeshi, duke bërë kështu përpjekjen e fundit për ta kthyer gjendjen e rëndë që qe krijuar në një shaka pa të keq.

— Ju do të dilni!

— Ashtu?! — Viktor Bregu lëvizi nga vendi i revoltuar, rrëmbeu xhaketën, duke parë me zemërim nga shoferi, zbriti dhe shkoi ndënjë të një gur kilometrik anës rrugës. Shoferi, gjithashtu, zbriti nga makina dhe shkoi pranë tij.

— Hë, si ju duket? — pyeti.

— Të lutem shumë, ik dhe më lër të qetë, — tha mësuesi.

— Kush më ndaloi mua t'ju nxirrja jashtë nga makina?

— Askush. Ik tani.

Shoferi iu afrua edhe më. Tani në fytyrën e tij të re s'kishte mbetur asnjë shenjë nga zemërimi i mëparshëm. Buzëqeshi me një farë trishtimi të lehtë prej fajtori.

— Hipni, profesor, — tha pas pak me zë lutës, — hipni, të mos vonohemi.

— Ik, — tha mësuesi, — do të gjej një makinë tjetër, nuk më pëlqejnë karagjozllëqet!

Shoferi i hodhi dorën në sup i dëshpëruar.
— E jani të shkojmë dhe më falni për atë që ndodhi! Çohuni, profesor! Në makinë do t'ju them ca gjëra interesante, që do t'jua zbutin inatin.

— Falemnderit, — tha Viktor Bregu duke parë me vëmendje ndryshimin e menjëhershëm të pamjes së djaloshit. — Falemnderit shumë. Gjëja më interesante porsa ndodhi, kështu që s'ke ç'të më tregosh më.

— Kam dhe diçka. Ju lutem, çohuni!

Mësuesi u ngrit në këmbë.

— Po si mund të hipi unë në makinën tënde tani?!

— E po hipni. Unë ju kërkoj të falur. E gjithë kjo ndodhi në njëfarë mënyre edhe për fajin tuaj. Unë desha t'ju tregoja se jo në të gjitha rastet mund ta pengosh atë që bën keq, dhe jua ilustrova një gjë të tillë me një rast pak të rëndë, po për këtë ju kërkoj të falur njëqind herë. Hajde, falmëni tani!

— Shiko, — tha mësuesi duke lëvizur drejt makinës, — ti je një djalë shumë i çuditshëm, një tip që s'më ka rënë rasti ta ndesh ndonjëherë.

— Nuk është tamam kështu. — tha shoferi duke hapur derën e makinës dhe duke e ndihmuar tjetrin të ngjitej lart...